



Přírodopis pro 7. ročník, 2005, Fraus



O společenstvu lesa se dozvíš více v této učebnici na str. 114–115.

Sokolnictví je jedním ze starobylých způsobů lovu drobné zvěře pomocí cvičených dravých ptáků. Jde vlastně o biologický způsob lovu, kdy predátor (cvičený dravec) a jeho kořist mají v podstatě vyrovnané možnosti. U nás je sokolnictví uznávaným způsobem lovu od r. 1967. Dravci využívaní v sokolnictví se tradičně dělí na dravce nízkého letu (přepadové) – jestřáb, krahavec, a na dravce vysokého letu – sokol, raroh.

Cvičení dravci jsou též používáni k plašení ptactva na letištech, aby nedocházelo ke střetům letadel s ptáky.

OBRATLOVCI

Dravci a sovy

Les představuje velmi vhodné prostředí pro život ptáků. Proto většina našich ptáků patří k lesním druhům. Při každé návštěvě lesa zjišťujeme, že ptáci jsou nejnápadnější ze všech lesních živočichů. Vidíme je přelétávat, sbírat potravu nebo alespoň slyšíme jejich hlasy, popř. nalezneme ztracené pero, či opuštěné hnízdo. Z toho je patrné, že les poskytuje ptákům potravu, hnízdiště i možnosti úkrytu.

Mezi největší ptáky našich lesů patří **dravci a sovy**. Tyto dvě skupiny masožravých ptáků se v určitých znacích shodují. Souvisí to s obdobným způsobem získávání potravy, s lovem živé kořisti (někteří dravci sbírají i mršiny). Mají **ostré hákovité zahnuté zobáky** a silné **nohy se zahnutými drápy**. Vyznačují se výborným zrakem a sluchem. Jsou vynikajícími letci.

Dravci a sovy chytají a většinou usmrcují kořist drápy na prstech a zobákem ji trhají. Nestravitelné části potravy vyvrhují v podobě **vývržků** (válečkovitý tvar, zlomky kosti obalené peřím nebo srstí). Dravci loví kořist ve dne, kdežto sovy za soumraku nebo v noci. Mláďata dravců i sov jsou krmiva, jejich opeření tvoří bělavé prachové peří. Dravci a sovy se podílejí na udržování biologické rovnováhy.

 *Pozorujte letícího dravce a pokuste se popsat jeho chování.*

Káně lesní se hojně vyskytuje v lesnaté krajině s poli a loukami. Živí se hlavně hraboši, dále plazy, obojživelníky, mladými ptáky a hmyzem. Loví v otevřené krajině. Kořist si vyhlédne během plachtění či třepotání se ve vzduchu a pak ji chytne na zemi. Hnízdo si staví v lesích, vysoko v korunách stromů. Káně je stálá nebo tažná.


Káně lesní

Jestřáb lesní žije skrytě v lesích. Samice je velká jako káně, samec je o něco menší. Při lovu obratně létá mezi stromy nebo i nad nimi a uchvacuje kořist za letu. Nejčastěji loví ptáky (holuby, sojky) a drobné savce (veverky). Hnízdí v lesích, vysoko v korunách stromů. Jestřáb se u nás vyskytuje celoročně.


Jestřáb lesní

Poštołka obecná žije běžně v lesnaté krajině s poli a loukami. Kořist vyhledává při třepotavém letu nad polem či loukou. Jakmile ji spatří, rychle se spustí na zem, kde kořist usmrtí klovnutím do krku. Loví hraboše, myši, ptačí mláďata, malé plazy a hmyz (kobylinky). Hnízdí na stromech a na skálách (v současnosti též na výškových stavbách ve městech). Je částečně tažná.


Poštołka obecná